

عنوان مقاله:

نقش قرق در تغییر پایداری خاکدانه و ساختمان خاک های مرتعی استان گلستان

محل انتشار:

مجله تحقیقات مرتع و بیابان ایران، دوره 26، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

اسماعیل شیدای کرکج - استادیار، گروه مرتع و آبخیزداری، دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

حسین رضائی - ۲- استادیار، گروه علوم و مهندسی خاک، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

حمید نیک نهاد قره ماخر - استادیار، گروه مرتعداری، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

عیسی جعفری فوتمی - دانشجوی دکتری علوم مرتع دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، ایران

ابوالفضل شریفیان - دانشجوی دکتری علوم مرتع دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان، گرگان، ایران

خلاصه مقاله:

پایداری خاکدانه و ساختمان خاک به عنوان شاخص های کلیدی سلامت خاک مرتع بوده و از عوامل موثر در کنترل فرسایش خاک به شمار می روند. تحقیق حاضر به منظور بررسی اثر قرق بر وضعیت پایداری خاکدانه ها و ساختمان خاک در چهار منطقه از مراتع استان گلستان شامل چهارباغ، اینچه برون، گمیشان و مراوه تپه انجام شد. نمونه برداری خاک از دو عمق ۰-۲۰ و ۲۰-۴۰ سانتی متر با حفر پروفیل و به روش تصادفی-سیستماتیک و در امتداد هر ترانسکت در هر یک از سایت های قرق و مجاور قرق مناطق چهارگانه انجام شد. پایداری خاکدانه ها به روش الک تر در آزمایشگاه مورد اندازه گیری قرار گرفت. نتایج حاصل برای سایت های قرق و مجاور قرق و نیز دو عمق مربوطه به ترتیب با استفاده از آزمون تی نمونه های مستقل و جفتی مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نتایج نشان داد در اغلب سایت های مورد مطالعه مقادیر پایداری در خاک سطحی نسبت به خاک عمقی بیشتر می باشد. نتایج بررسی اثر قرق مرتع بر تغییر مورفولوژیکی و وضعیت ساختمان خاک نشان از نقش مثبت قرق در توسعه ساختمان خاک در تمامی مناطق مورد بررسی داشته است ولی این نتایج در بررسی آماری پایداری خاکدانه تنها در منطقه اینچه برون و گمیشان از لحاظ آماری معنی دار شد. بالاترین مقدار پایداری خاکدانه در عمق اول سایت قرق گمیشان (۵۲/۴ میلی متر) و کمترین میزان پایداری خاکدانه در عمق دوم سایت چرای گمیشان (۱۵/۱ میلی متر) مشاهده شد. بررسی نهایی نتایج نشان داد صرف نظر از نقش مثبت قرق در ارتقای وضعیت پایداری خاکدانه، عواملی همچون موقعیت جغرافیایی مرتع، اقلیم، نوع پوشش گیاهی و شرایط چرای دام به عنوان عوامل همراه قرق موثر بر پایداری خاکدانه و ساختمان خاک بایستی مورد توجه واقع شوند.

کلمات کلیدی:

پایداری خاکدانه، ساختمان خاک، قرق، استان گلستان، مرتع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1629401>

